

***Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim***

***RAPORT ZA I PÓŁROCZE 2014
CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA***

Monitoring opracowany przez:

Konsorcjum badawcze:

Lider konsorcjum:

ALSTAT Aleksandra Langner

ul. Szkolna 1/207, 61-835 Poznań

tel. 502 492 806

Partner konsorcjum:

Ośrodek Badań Społecznych INDEKS

ul. Szkolna 1/207, 61-835 Poznań

tel. (61) 8 55 15 75, 502 625 176

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	3
Struktura bezrobotnych w powiecie częstochowskim	5
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM...6	
Bezrobotni według zawodów w powiecie częstochowskim.....	6
Bezrobotni według grup zawodów w powiecie częstochowskim.....	11
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.	14
Struktura bezrobotnych w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku według sekcji PKD.....	15
Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.....	16
Napływ bezrobotnych według grup zawodów w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.....	18
3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	19
Oferty pracy według sekcji PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku....	22
Struktura ofert pracy według PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.	23
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	25
Zawody deficytowe w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.....	25
Zawody nadwyżkowe w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku	28
Zawody zrównoważone w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku	35
Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.....	37
Szansa uzyskania oferty w zawodzie w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.....	40
5. WNIOSKI	41
Spis tabel.....	45

1. WSTĘP

Przedstawiona analiza danych statystycznych obrazuje sytuację bezrobocia wśród mieszkańców powiatu częstochowskiego, zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie w I połowie 2014 roku. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku” jest kolejnym cyklicznym raportem opracowywanym systematycznie w półrocznych zestawieniach, obrazującym sytuację na lokalnym rynku pracy w powiecie. Monitoring zawodów stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia w powiecie częstochowskim, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w okresie od stycznia do czerwca 2014 roku oraz według stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku. Systematyczność opracowania umożliwia obserwowanie globalnych zmian kształtujących lokalny rynek pracy zwłaszcza w kontekście przeobrażeń struktury i stanu bezrobocia rejestrowanego wśród mieszkańców powiatu. Kluczowym celem prezentowanego raportu jest przede wszystkim stworzenie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów, w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych niemogących podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie. Zaletą narzędzia diagnozującego strukturę bezrobocia i zmian dokonujących się na lokalnym rynku pracy, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest również możliwość uzyskania wszechstronnych i kluczowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Stała analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kompetencjach i umiejętnościach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie i zmianę kwalifikacji zawodowych osób poszukujących pracy, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to pozwoli przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych zapoznać się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, tym samym wskazując konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczone są w oparciu o następujące mierniki:

- średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej,
- wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
- wskaźnik szansy uzyskania oferty
- strukturę bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i PKD.

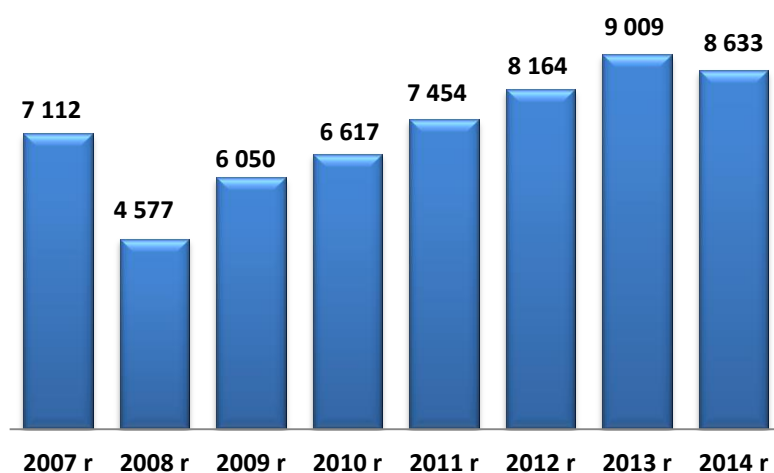
Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o tablice wynikowe zaimplementowane do Aplikacji Monitoring Zawodów. Aplikacja (MZ) pozwala na wykorzystanie w formie edycji zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwala na przeprowadzenie analizy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust.1 pkt. 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy. Podstawowym źródłem danych, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są:

- ✓ Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01– Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.
- ✓ Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności.

Struktura bezrobotnych w powiecie częstochowskim

Zgodnie z danymi WUP w Katowicach powiat częstochowski cechuje się niestety bardzo wysoką stopą bezrobocia jedną z najwyższych w całym województwie Śląskim. Na dzień 30 czerwca 2014 roku stopa bezrobocia w powiecie częstochowskim wyniosła 19,5%. Stopa bezrobocia w powiecie częstochowskim na koniec czerwca 2014 roku była wyższa o 9,3% niż w województwie śląskim i o 7,5% wyższa niż w całym kraju. Bezrobocie w powiecie częstochowskim jest silnie zróżnicowane terytorialnie z uwzględnieniem wielkości bezrobocia. Największą liczbę osób bezrobotnych stanowią osoby mieszkające na terenie miasta i gminy Koniecpol i Blachownia a także mieszkańcy gmin Kłomnice oraz Poczesna. Według danych na dzień 30 czerwca 2014 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego wynosiła 8 633. W porównaniu do danych z 30.06.2013 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 376 osób, co stanowi spadek liczby bezrobotnych na poziomie 4,2% w skali roku. Natomiast w stosunku do 2011 roku nastąpił niewielki – 5,7% wzrost liczby osób bezrobotnych. Dynamikę zmian zachodzących na rynku pracy w powiecie częstochowskim przedstawia poniższy wykres. Wzrostowa tendencja liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w ostatnich sześciu latach została zatrzymana. Zdecydowanie najniższa liczba osób bezrobotnych była notowana na ostatni dzień czerwca 2008 roku – 4 577 osób bezrobotnych.

Wykres nr. 1 Liczba osób bezrobotnych w powiecie częstochowskim według stanu na dzień 30.VI w latach 2007 - 2014



Według danych pochodzących z końca czerwca 2014 roku z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 8 633, w tym 4 033 kobiet – 46,7% oraz 4 600 mężczyzn – 53,3%. W strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych ponownie odnotowano wysoką liczbę i wysoki odsetek osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Częstochowie przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. W analizowanym okresie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 3 400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, co stanowiło aż 33,9% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy nieznacznie przeważali mężczyźni – 1 773 osób, co stanowiło 52,1% ogółu osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Według stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku zarejestrowanych zostało 177 absolwentów w tym 93 kobiety i 84 mężczyzn.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM

Bezrobotni według zawodów w powiecie częstochowskim.

Największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu lub posiadających inny zawód. Liczba osób bezrobotnych bez zawodu lub posiadających inny zawód wyniosła 1 197. Osoby bez zawodu lub posiadające inny zawód generowały ponownie największy odsetek ogólnej liczby osób bezrobotnych – 13,7%. Kolejne zawody, które generowały znaczną ilość osób bezrobotnych na koniec I półrocza 2014 roku to: sprzedawca – 604 osoby bezrobotne, ślusarz – 236, robotnik budowlany – 230, murarz – 193, robotnik gospodarczy – 168, szwaczka – 168, krawiec – 148, pakowacz – 122 oraz technik ekonomista – 117 osób bezrobotnych. Poniżej przedstawiona została struktura bezrobocia rejestrowanego z uwzględnieniem zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne na dzień 30 czerwca 2014 roku. W tabeli uwzględniono tylko te zawody, w których zarejestrowanych było min. 20 osób.

Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	% ogółu
Inny zawód lub brak zawodu	1197	549	0,138654
Sprzedawca*	604	535	0,069964
Ślusarz*	236	1	0,027337
Robotnik budowlany	230	1	0,026642
Murarz*	193	1	0,022356
Robotnik gospodarczy	168	46	0,01946

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Szwaczka	168	164	0,01946
Krawiec*	148	144	0,017144
Pakowacz	122	88	0,014132
Technik ekonomista*	117	99	0,013553
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	94	35	0,010888
Kucharz*	86	69	0,009962
Sprzątaczką biurową	86	82	0,009962
Technik prac biurowych*	84	77	0,00973
Cholewkarz	83	32	0,009614
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	82	46	0,009498
Magazynier	81	18	0,009383
Fryzjer*	79	75	0,009151
Kierowca samochodu ciężarowego	79	0	0,009151
Mechanik samochodów osobowych	67	0	0,007761
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	64	63	0,007413
Stolarz*	63	4	0,007298
Tokarz w metalu	60	5	0,00695
Szewc naprawiacz	58	1	0,006718
Technik mechanik*	52	2	0,006023
Mechanik pojazdów samochodowych*	50	0	0,005792
Hydraulik	49	0	0,005676
Przedstawiciel handlowy	47	24	0,005444
Elektromonter (elektryk) zakładowy	47	0	0,005444
Technik budownictwa*	45	10	0,005213
Piekarz*	44	13	0,005097
Kelner*	42	34	0,004865
Kucharz małej gastronomii*	38	29	0,004402
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	37	27	0,004286
Technik administracji*	37	33	0,004286
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	37	18	0,004286
Pomoc kuchenna	37	35	0,004286
Pedagog	36	32	0,00417
Księgowy	35	34	0,004054
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	34	0	0,003938
Operator urządzeń do produkcji makaronu	34	10	0,003938
Robotnik drogowy	34	0	0,003938
Robotnik placowy	34	5	0,003938
Malarz budowlany	31	2	0,003591
Monter konstrukcji stalowych	31	0	0,003591
Cieśla szalunkowy	30	0	0,003475
Przędzacz	30	30	0,003475
Cukiernik*	29	14	0,003359
Stolarz meblowy	29	1	0,003359
Sortowacz	29	15	0,003359
Specjalista do spraw marketingu i handlu	28	19	0,003243
Technik rolnik*	28	26	0,003243

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Sprzedawca w branży przemysłowej	27	21	0,003128
Brakarz wyrobów przemysłowych	26	23	0,003012
Operator wtryskarki	26	4	0,003012
Specjalista administracji publicznej	25	20	0,002896
Rolnik*	25	21	0,002896
Posadzkarz*	25	0	0,002896
Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	25	7	0,002896
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	24	1	0,00278
Rzeźnik - wędliniarz*	24	6	0,00278
Kierowca samochodu dostawczego	24	0	0,00278
Robotnik magazynowy	24	5	0,00278
Kasjer handlowy	23	23	0,002664
Blacharz samochodowy*	23	0	0,002664
Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	23	1	0,002664
Górnik eksploatacji podziemnej*	23	0	0,002664
Asystent do spraw księgowości	22	21	0,002548
Technik handlowiec*	22	19	0,002548
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	22	0	0,002548
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	22	0	0,002548
Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	22	5	0,002548
Kosmetyczka	21	21	0,002433
Brakarz	21	0	0,002433
Kierowca samochodu osobowego	21	1	0,002433
Ładowacz	21	0	0,002433
Nauczyciel języka polskiego	20	19	0,002317
Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	20	7	0,002317
Dziewiarz	20	18	0,002317
Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	20	19	0,002317

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Należy zauważyć, że na rynku pracy powiatu częstochowskiego, zawody posiadane przez osoby bezrobotne często nie odpowiadają zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez pracodawców w wymienionych zawodach elementarnych, ponieważ w większości przypadków są to te same zawody, co w roku ubiegłym, które utrzymują rangę szczególnie często występujących wśród bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Takie wyniki świadczą o utrwalaniu się niekorzystnych warunków aktywizacji zawodowej niektórych bezrobotnych posiadających szczególne kwalifikacje i umiejętności. Wskazuje to na konieczność wypracowania instrumentów, które będą skierowane właśnie do tych kategorii osób poszukujących pracy, które z okresu na okres stanowią zagrożenie dla wyrównywania dysproporcji charakteryzujących lokalny rynek pracy. Bezrobotne kobiety dominowały przede wszystkim

w takich zawodach jak: sprzedawca, szwaczka, krawiec, technik ekonomista, sprzątaczką biurową, fryzjer oraz technik prac biurowych. Poniżej przedstawiona została struktura zawodów, które reprezentowane były przez osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędzie pracy przez okres powyżej 12 miesięcy.

Tabela 2. Osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy według zawodów w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa zawodu	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-kobiety	% bezrobotnych powyżej 12 m-cy w zawodzie	Bezrobotni ogółem
Sprzedawca*	294	257	48,7%	604
Inny zawód lub brak zawodu	126	64	10,5%	1197
Ślusarz*	115	0	48,7%	236
Murarz*	110	1	57,0%	193
Robotnik budowlany	100	0	43,5%	230
Szwaczka	79	78	47,0%	168
Robotnik gospodarczy	73	26	43,5%	168
Krawiec*	65	63	43,9%	148
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	62	21	66,0%	94
Technik ekonomista*	59	52	50,4%	117
Pakowacz	54	43	44,3%	122
Cholewkarz	49	24	59,0%	83
Sprzątaczką biurową	45	41	52,3%	86
Kucharz*	44	38	51,2%	86
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	44	26	53,7%	82
Fryzjer*	38	36	48,1%	79
Mechanik samochodów osobowych	33	0	49,3%	67
Magazynier	32	9	39,5%	81
Tokarz w metalu	32	4	53,3%	60
Technik prac biurowych*	31	29	36,9%	84
Szewc naprawiacz	30	0	51,7%	58
Elektromonter (elektryk) zakładowy	27	0	57,4%	47
Kierowca samochodu ciężarowego	27	0	34,2%	79
Robotnik placowy	26	4	76,5%	34
Stolarz*	26	4	41,3%	63
Pomoc kuchenna	24	24	64,9%	37
Przędzacz	23	23	76,7%	30
Technik administracji*	22	20	59,5%	37
Hydraulik	22	0	44,9%	49
Malarz budowlany	21	2	67,7%	31
Technik mechanik*	21	2	40,4%	52
Kelner*	20	17	47,6%	42
Piekarz*	20	6	45,5%	44
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	19	19	29,7%	64

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Cieśla szalunkowy	19	0	63,3%	30
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	18	10	48,6%	37
Technik budownictwa*	18	7	40,0%	45
Rolnik*	17	15	68,0%	25
Robotnik drogowy	17	0	50,0%	34
Mechanik pojazdów samochodowych*	17	0	34,0%	50
Technik rolnik*	16	15	57,1%	28
Sortowacz	16	10	55,2%	29
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	16	1	66,7%	24
Księgowy	15	14	42,9%	35
Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	15	1	65,2%	23
Stolarz meblowy	15	1	51,7%	29
Rzeźnik - wędliniarz*	14	5	58,3%	24
Technik handlowiec*	13	12	59,1%	22
Przedstawiciel handlowy	13	9	27,7%	47
Cukiernik*	13	6	44,8%	29
Spawacz ręczny gazowy	13	0	86,7%	15
Sprzedawca w branży przemysłowej	12	9	44,4%	27
Betoniarz	12	0	66,7%	18
Górnik eksploatacji podziemnej*	12	0	52,2%	23
Posadzkarz*	12	0	48,0%	25
Kasjer handlowy	11	11	47,8%	23
Asystent do spraw księgowości	11	11	50,0%	22
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	11	8	29,7%	37
Kaletnik*	11	10	57,9%	19
Pozostali ogrodnicy	11	9	73,3%	15
Robotnik magazynowy	11	2	45,8%	24
Kierowca samochodu osobowego	11	0	52,4%	21
Pedagog	10	10	27,8%	36
Dziwiarz	10	9	50,0%	20
Specjalista do spraw marketingu i handlu	10	5	35,7%	28
Formierz odlewnik	10	2	71,4%	14
Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	10	5	45,5%	22
Stolarz budowlany	10	0	62,5%	16
Mechanik samochodów ciężarowych	10	0	55,6%	18
Brukarz	10	0	47,6%	21
Błacharz samochodowy*	10	0	43,5%	23

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowili bezrobotni w zawodzie sprzedawcy – 294 osoby. Odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy posiadających zawód sprzedawcy wśród wszystkich osób bezrobotnych w zawodzie sprzedawcy wynosił aż 48,7%. Znaczną liczbę osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy

stanowią osoby posiadające inny zawód lub bez zawodu – 126. Powyżej 100 osób bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP w Częstochowie przez okres ponad 12 miesięcy odnotowano także w zawodach: ślusarz – 115 osób, murarz – 110 osób oraz robotnik budowlany - 100. Warto zauważyć, że niektóre zawody reprezentowane przez ogół bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego według danych na 30.06.2014 roku zdominowane były przez osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy. W takich zawodach jak: murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik ekonomista, cholewkarz, sprzątaczką biurową, kucharz, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, tokarz w metalu, szewc naprawiacz, elektromonter (elektryk) zakładowy, robotnik placowy, pomoc kuchenna, prędkarz, technik administracji, malarz budowlany, cieśla szalunkowy, rolnik, technik rolnik, sortowacz, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter), stolarz meblowy, rzeźnik – wędliniarz, technik handlowiec, spawacz ręczny gazowy, betoniarz, górnik eksploatacji podziemnej, kaletnik, pozostali ogrodnicy, kierowca samochodu osobowego, formierz odlewnik, stolarz budowlany oraz mechanik samochodów ciężarowych odsetek osób długotrwale bezrobotnych wynosił ponad 50% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Bezrobotni według grup zawodów w powiecie częstochowskim

W niniejszym podrozdziale przedstawiono dane, które dotyczą bezrobocia wśród mieszkańców powiatu częstochowskiego w odniesieniu do posiadanego przez bezrobotnych zawodu. Prezentowane wielkości podane zostały z uwzględnieniem procentowego udziału grup zawodowych w globalnej populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. W analizie zaprezentowane zostały grupy zawodowe, które generowały największy odsetek osób bezrobotnych według danych na koniec I połowy 2014 roku. Największy odsetek bezrobotnych sklasyfikowany został w grupach zawodowych: robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 11,4%, sprzedawcy i pokrewni – 10,3%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 9,8% oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 9,4%.

Bezrobotne kobiety najliczniej reprezentowały cztery grupy zawodowe: sprzedawcy i pokrewni – 19,1%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 17,1%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 13,2%, pracownicy usług osobistych – 9,1%.

Tabela 3. Osoby bezrobotne według grup zawodowych w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	11,3635	13,2031
Sprzedawcy i pokrewni	10,3326	19,1463
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	9,8036	0,8037
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	9,3734	6,0849
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	9,082	17,1085
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	8,7411	0,2583
Pracownicy usług osobistych	6,5222	9,1274
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,545	2,6118
Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,8729	6,1711
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,6309	3,0998
Ślusarze i pokrewni	3,3351	0,0287
Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3,12	3,2147
Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3,0931	0,0287
Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,9048	0,1435
Murarze i pokrewni	2,6089	0,0287
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,3801	3,7025
Gospodarze budynków	2,3265	1,4351
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,2996	4,7933
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,2593	4,5637
Pomoce domowe i sprzątaczk	2,2323	4,1332
Elektrycy i elektronicy	2,1786	0,2009
Obuwnicy i pokrewni	2,1651	1,062
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	2,0441	4,2193
Specjaliści nauczania i wychowania	2,0439	3,8461
Pracownicy obsługi biurowej	2,0307	4,0758
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	2,017	3,2146

Struktura zawodowa bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego, którzy figurowali w ewidencji osób bezrobotnych według danych na dzień 30 czerwca 2014 roku z uwzględnieniem osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy prezentuje się następująco. Największy odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy stanowili bezrobotni z następujących grup zawodowych: robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni - 12,1%,

sprzedawcy i pokrewni – 11,1%, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie - 10,2%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni - 10,2%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 9,9% oraz robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) - 9,9%. Bezrobotne kobiety powyżej 12 miesięcy zdominowały przede wszystkim trzy grupy zawodowe: sprzedawcy i pokrewni - 20,2%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 18,2% oraz robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 14,2%.

Tabela 4. Osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy według grup zawodowych w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni powyżej 12 m-cy - razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy - kobiety
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	12,0953	14,2036
Sprzedawcy i pokrewni	11,0891	20,2159
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	10,2322	6,8458
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,2321	1,0877
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	9,959	18,2324
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	9,8656	0,32
Pracownicy usług osobistych	6,353	9,469
Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	4,0012	3,9667
Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,9096	6,7818
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,9094	2,8152
Ślusarze i pokrewni	3,6042	0
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,5735	3,5188
Murarze i pokrewni	3,3598	0,064
Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3,0544	0
Obuwnicy i pokrewni	2,7489	1,6635
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	2,5351	4,1589
Elektrycy i elektronicy	2,4436	0,3199
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,4435	5,0544
Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,4434	0,128
Gospodarze budynków	2,3519	1,8554
Pomoce domowe i sprzętaczki	2,2908	4,0948
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	2,1075	4,2226
Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewnie	2,0464	3,5829

Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

W prezentowanym rozdziale przedstawiono strukturę bezrobocia wśród mieszkańców powiatu częstochowskiego z uwzględnieniem ostatniego miejsca pracy. Przedstawione poniżej dane ukazują sektory działalności gospodarczej, zgodne z Polską Klasyfikacją Działalności. Osoby bezrobotne, które zarejestrowały się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w I połowie 2014 roku najczęściej rekrutowały się (ostatnie miejsce pracy osoby bezrobotnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności) z przedsiębiorstw, firm czy instytucji, które działają w branży przetwórstwo przemysłowe – 979 osób. Znaczna grupa bezrobotnych osób, która w I połowie 2014 roku uzyskała status osoby bezrobotnej pracowała wcześniej w działalności handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 638 osób bezrobotnych. Przed otrzymaniem statusu osoby bezrobotnej w działalności: budownictwo zatrudnionych było – 497 osób, natomiast w działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej przed rejestracją w PUP zatrudnionych było 237 osób. Według danych zarówno osoby poprzednio pracujące rejestrujące się w ciągu roku, jak też pozostające w rejestrach bezrobotnych na koniec I połowy 2014 roku pochodzą z tych samych sekcji PKD.

Tabela 5. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I połowie 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu I połowy 2014 roku
Przetwórstwo przemysłowe	979	2342
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	638	1379
Budownictwo	497	1021
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	237	415
Transport i gospodarka magazynowa	148	238
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	132	368
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	130	206
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	99	190
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	94	157
Działalność nie zidentyfikowana	93	138
Pozostała działalność usługowa	80	134
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	79	97
Edukacja	70	154
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	51	138

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	43	74
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	32	66
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	31	64
Informacja i komunikacja	23	36
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	14
Górnictwo i wydobywanie	5	13
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2	2
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0

Struktura bezrobotnych w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku według sekcji PKD

W odniesieniu i przy uwzględnieniu sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności dokonano prezentacji struktury bezrobocia oraz ich procentowego udziału w odniesieniu do całej populacji osób bezrobotnych. W przypadku branż w I połowie 2014 roku uwidacznia się procentowa przewaga trzech sekcji, z których rekrutowało się 60,9% osób bezrobotnych zamieszkałych w powiecie częstochowskim. Trzy branże, które generowały największy odsetek bezrobotnych to: przetwórstwo przemysłowe – 28,2%, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 18,4% oraz budownictwo – 14,3%. Zgodnie z przedstawionymi poniżej danymi wynika, że struktura bezrobocia rejestrowanego w PUP w Częstochowie w I połowie 2014 roku była zbieżna ze strukturą notowaną na dzień 30 czerwca 2014 roku.

Tabela 6. Struktura bezrobocia rejestrowanego według sekcji PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I połowie 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu I połowy 2014 roku
Przetwórstwo przemysłowe	28,2213	32,3214
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	18,3915	19,0312
Budownictwo	14,3269	14,0905
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6,8319	5,7273
Transport i gospodarka magazynowa	4,2664	3,2846
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,8051	5,0787
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,7475	2,8429
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,8538	2,6221
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,7097	2,1667
Działalność nie zidentyfikowana	2,6809	1,9045
Pozostała działalność usługowa	2,3061	1,8493

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,2773	1,3387
Edukacja	2,0179	2,1253
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,4702	1,9045
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,2396	1,0213
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,9225	0,9108
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,8936	0,8832
Informacja i komunikacja	0,663	0,4968
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,173	0,1932
Górnictwo i wydobywanie	0,1441	0,1794
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0577	0,0276
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0

Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

W ciągu I półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowano 4 244 bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego, w tym 1 896 kobiet (44,7%) oraz 2 348 mężczyzn (55,3%). W I półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowało się 460 absolwentów, w tym 243 kobiety oraz 217 mężczyzn. Największy odsetek osób rejestrujących się w PUP w Częstochowie w I połowie w 2014 roku stanowili bezrobotni mieszkańcy powiatu częstochowskiego posiadający inny zawód lub nie posiadający zawodu. W całym I półroczu 2014 roku zarejestrowano 712 osób bez zawodu. Procentowy udział osób bez zawodu w strukturze napływu wynosił – 16,8%. Wielkość napływu osób bezrobotnych w I półroczu 2014 roku z uwzględnieniem zawodu posiadanego przez osoby bezrobotne zaprezentowany został w poniższej tabeli. Znaczna liczba rejestracji wystąpiła w przypadku kategorii zawodowej sprzedawca – 244 osób, co stanowi 5,7% wszystkich rejestrujących się osób bezrobotnych z punktu widzenia posiadanego zawodu. Kolejne grupy zawodowe reprezentowane przez osoby rejestrujące się w I połowie 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie to: ślusarz - 109, robotnik budowlany – 106 oraz robotnik gospodarczy – 83. Największa liczba rejestracji bezrobotnych kobiet w I połowie 2014 roku wystąpiła w kategorii: inny zawód lub brak zawodu – 286 osób. Napływ bezrobotnych kobiet był duży także w takich zawodach jak: sprzedawca - 217, szwaczka – 72 oraz krawiec - 40 bezrobotnych kobiet. Szczegółową strukturę napływu osób bezrobotnych z uwzględnieniem zawodów prezentuje poniższa tabela. W tabeli przedstawiono strukturę napływu w zawodach, w których zarejestrowało się co najmniej 20 osób bezrobotnych.

Tabela 7. Struktura napływu bezrobotnych w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	% ogółu
Inny zawód lub brak zawodu	712	286	16,8%
Sprzedawca*	244	217	5,7%
Ślusarz*	109	1	2,6%
Robotnik budowlany	106	0	2,5%
Robotnik gospodarczy	83	23	2,0%
Murarz*	74	0	1,7%
Szwaczka	74	72	1,7%
Kierowca samochodu ciężarowego	72	0	1,7%
Pakowacz	57	39	1,3%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	46	44	1,1%
Fryzjer*	45	43	1,1%
Magazynier	44	10	1,0%
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	44	24	1,0%
Krawiec*	41	40	1,0%
Technik ekonomista*	39	29	0,9%
Przedstawiciel handlowy	38	15	0,9%
Technik prac biurowych*	34	29	0,8%
Kucharz*	33	21	0,8%
Mechanik pojazdów samochodowych*	31	0	0,7%
Stolarz*	31	0	0,7%
Pedagog	26	23	0,6%
Hydraulik	25	0	0,6%
Mechanik samochodów osobowych	25	0	0,6%
Kelner*	24	18	0,6%
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	24	8	0,6%
Robotnik drogowy	23	0	0,5%
Tokarz w metalu	22	0	0,5%
Operator urządzeń do produkcji makaronu	22	8	0,5%
Sprzątaczką biurowa	22	22	0,5%
Monter konstrukcji stalowych	21	0	0,5%
Technik budownictwa*	20	2	0,5%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	20	6	0,5%

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Napływ bezrobotnych według grup zawodów w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Struktura rejestracji bezrobotnych, którzy w I półroczu 2014 roku uzyskali status osoby bezrobotnej został zaprezentowany także za pomocą dużych i elementarnych grup zawodowych. Procentowo największy napływ osób bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w I półroczu 2014 roku zaobserwowano w takich dużych grupach zawodowych jak: sprzedawcy i pokrewni – 9,9%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 9,5%, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 9,0%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 8,9% oraz robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 7,8%. Napływ bezrobotnych kobiet w I połowie 2014 roku był największy w takich dużych grupach zawodowych jak: sprzedawcy i pokrewni – 18,1%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 10,5% oraz pracownicy usług osobistych – 9,7%.

Tabela 8. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Sprzedawcy i pokrewni	9,9671	18,1384
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	9,5413	0,3726
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	9,0317	5,7142
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	8,9752	10,559
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,7574	0,1863
Pracownicy usług osobistych	6,9365	9,7516
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,9546	2,4223
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	3,9637	6,8322
Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,7938	5,2794
Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,6806	0,2484
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,4258	2,1739
Specjaliści nauczania i wychowania	3,0295	5,7763
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,9162	3,0433
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,4915	4,9689

Największy odsetek bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w I półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie został odnotowany w następujących małych grupach zawodowych: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 7,8%, ślusarze i pokrewni – 3,3% oraz robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym – 3,0%. Rejestracja bezrobotnych

kobiet w I połowie 2014 roku generowana był w największym stopniu w elementarnej grupie zawodowej: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 15,2%.

Tabela 9. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	7,8437	15,1572
Ślusarze i pokrewni	3,3409	0,0621
Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3,0011	0
Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2,6331	2,8571
Pracownicy obsługi biurowej	2,3499	4,6584
Gospodarze budynków	2,3499	1,4286
Kierowcy samochodów ciężarowych	2,2367	0
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,1518	4,5963
Murarze i pokrewni	2,0951	0

3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W I połowie 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie pozyskał od pracodawców 867 ofert pracy skierowanych do osób bezrobotnych. Dokonując analizy porównawczej liczby ofert pracy przesłanych przez pracodawców, w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 roku wynika, iż liczba ofert pracy przesyłanych przez pracodawców zmniejszyła się o 21 ofert, natomiast w porównaniu z I półroczem 2012 roku nastąpił o 37 wzrost ofert pracy (o 37 ofert) pozyskanych przez tutejszy urząd pracy. W I połowie 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wpłynęła największa liczba ofert pracy w zawodzie robotnik gospodarczy - 177 propozycji pracy w tym zawodzie, co stanowiło 20,4% wszystkich zgłoszonych propozycji zatrudnienia. Ponad 30 ofert dotyczyło pracy w zawodach: sprzedawca – 63, technik prac biurowych – 30 oraz stolarz - 30 propozycji zatrudnienia. W poniższej tabeli przedstawiono zawody, w których w I połowie 2014 roku pojawiło się, co najmniej 5 ofert pracy.

Tabela 10. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku.

Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	% ofert
Robotnik gospodarczy	177	20,4%
Sprzedawca*	63	7,3%
Technik prac biurowych*	30	3,5%
Stolarz*	30	3,5%
Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	25	2,9%
Sprzątaczką biurową	20	2,3%

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Szwaczka	18	2,1%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	17	2,0%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	17	2,0%
Kierowca samochodu ciężarowego	17	2,0%
Pomoc kuchenna	13	1,5%
Magazynier	12	1,4%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	10	1,2%
Sekretarka	10	1,2%
Brukarz	10	1,2%
Monter reklam	10	1,2%
Pozostali spawacze i pokrewni	9	1,0%
Technik handlowiec*	8	0,9%
Kucharz*	7	0,8%
Fryzjer*	7	0,8%
Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	7	0,8%
Robotnik budowlany	7	0,8%
Opiekunka dziecięca*	6	0,7%
Technik administracji*	6	0,7%
Mechanik pojazdów samochodowych*	6	0,7%
Operator wtryskarki	6	0,7%
Woźny	6	0,7%
Nauczyciel nauczania początkowego	5	0,6%
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	5	0,6%
Technik farmaceutyczny*	5	0,6%
Krawiec*	5	0,6%
Kierowca ciągnika siodłowego	5	0,6%
Pokojowa	5	0,6%
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	5	0,6%

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Oferty pracy skierowane do osób bezrobotnych, poddane zostały także analizie z uwzględnieniem procentowego udziału dużych i elementarnych grup zawodowych. W przypadku dużych grup zawodowych wynika, iż największy odsetek ofert pracy kierowany był przede wszystkim do przedstawicieli dużej grupy zawodowej: pracownicy usług osobistych – 23,3%. Duży odsetek pozyskanych ofert pracy dotyczył także takich dużych grup zawodowych jak: sprzedawcy i pokrewni – 9,3%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 8,9% oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni – 6,8%.

Tabela 11. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.

nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku
Pracownicy usług osobistych	23,3002
Sprzedawcy i pokrewni	9,3426
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	8,9964
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	6,805
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	5,8825
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,8822
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,6136
Pomoce domowe i sprzątaczk	3,5756
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	3,3449
Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,2295
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	2,9988
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,6528
Specjaliści nauczania i wychowania	2,5375
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,3068

Z punktu widzenia elementarnych grup zawodowych - oferty pracy pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie prezentują się następująco. Najwyższy odsetek ofert pracy skierowany został do osób bezrobotnych posiadających następujące zawody: gospodarze budynków – 20,4%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 8,4% oraz pracownicy obsługi biurowej – 5,5%.

Tabela 12. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.

nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku
Gospodarze budynków	20,4168
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	8,4198
Pracownicy obsługi biurowej	5,5363
Stolarze meblowi i pokrewni	3,8062
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewnie	3,3449
Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	2,8835
Kierowcy samochodów ciężarowych	2,5375
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,1915

Oferty pracy według sekcji PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Stosując podział według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności dokonano także analizy ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2014 roku przez pracodawców. Zdecydowanie najwięcej ofert pracy dla osób bezrobotnych pochodziło z branży: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 203 ofert pracy. Znaczna liczba ofert pracy – 158 dotyczyła pracy w branży przetwórstwo przemysłowe. W I półroczu 2014 roku oferty pracy dotyczyły także pracy w branży: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 138 ofert pracy oraz budownictwo – 78 ofert pracy.

Tabela 13. Oferty pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku.

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	Oferty pracy stan w końcu I połowy 2014 roku
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	203	6
Przetwórstwo przemysłowe	158	24
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	138	22
Budownictwo	78	17
Edukacja	54	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	49	4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	40	3
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	29	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	28	9
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	23	4
Transport i gospodarka magazynowa	18	5
Pozostała działalność usługowa	14	1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8	1
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7	1
Działalność nie zidentyfikowana	0	0
Informacja i komunikacja	0	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0
Górnictwo i wydobywanie	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0

Struktura ofert pracy według PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Ponad połowa ofert pracy – 57,5% pochodziło z trzech sekcji. Największy odsetek ofert pracy – 23,4% dotyczył zatrudnienia w branży: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Pozostałe branże o istotnym odsetku ofert pracy w ogóle przesłanych ofert to: przetwórstwo przemysłowe – 18,2% oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 15,9%.

Tabela 14. Struktura ofert pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku.

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	Oferty pracy stan w końcu I połowy 2014 roku
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	23,414	5,6075
Przetwórstwo przemysłowe	18,2238	22,4299
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	15,917	20,5607
Budownictwo	8,9965	15,8879
Edukacja	6,2284	1,8692
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5,6517	3,7383
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4,6136	2,8037
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,3449	4,6729
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,2295	8,4112
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,6528	3,7383
Transport i gospodarka magazynowa	2,0761	4,6729
Pozostała działalność usługowa	1,6148	0,9346
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,2687	2,8037
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,0381	0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,9227	0,9346
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,8074	0,9346
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	23,414	5,6075
Przetwórstwo przemysłowe	18,2238	22,4299
Górnictwo i wydobywanie	0	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0
Informacja i komunikacja	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0

Jak wynika z analizy danych statystycznych w powiecie częstochowskim struktura ofert pracy nie jest proporcjonalna do struktury bezrobotnych. Widoczne są wyraźne różnice w strukturze ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2014 roku oraz w strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym w PUP w Częstochowie. Największe dysproporcje, brak

adekwatności pomiędzy strukturą bezrobocia rejestrowanego w PUP w Częstochowie a strukturą ofert pracy przesłanych przez pracodawców w I półroczu 2014 roku występowały w przypadku takich branż jak: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, edukacja oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

Tabela 15. Bezrobotni i oferty pracy według sekcji PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I połowie 2014 roku	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	Różnica
Przetwórstwo przemysłowe	28,2213	18,2238	-9,9975
Budownictwo	14,3269	8,9965	-5,3304
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6,8319	3,3449	-3,487
Działalność nie zidentyfikowana	2,6809	0	-2,6809
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	18,3915	15,917	-2,4745
Transport i gospodarka magazynowa	4,2664	2,0761	-2,1903
Pozostała działalność usługowa	2,3061	1,6148	-0,6913
Informacja i komunikacja	0,663	0	-0,663
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,4702	0,9227	-0,5475
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,7475	3,2295	-0,518
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,2396	1,0381	-0,2015
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,8538	2,6528	-0,201
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,173	0	-0,173
Górnictwo i wydobywanie	0,1441	0	-0,1441
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,9225	0,8074	-0,1151
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0577	0	-0,0577
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,8936	1,2687	0,3751
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,2773	4,6136	2,3363
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,7097	5,6517	2,942
Edukacja	2,0179	6,2284	4,2105
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,8051	23,414	19,6089

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Stworzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest priorytetowym celem raportu. Klasyfikacja umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy a więc zawodów pożądaných przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych, niedopasowanych do potrzeb i wymagań rynku pracy. Poprzez *zawód deficytowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przez *zawód nadwyżkowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody deficytowe w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Według definicji zawód deficytowy, to taki zawód w przypadku którego, średniomiesięczny napływ ofert pracy w stosunku do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$). W takiej sytuacji w danym zawodzie wpływa więcej ofert pracy, niż rejestruje się osób bezrobotnych. Reasumując, im wyższy wskaźnik deficytu, tym większe szanse na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. Według danych w okresie od stycznia do czerwca 2014 roku deficyt, pomiędzy liczbą zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego a liczbą ofert pracy przesłanych przez pracodawców wystąpił w przypadku 73 zawodów. W przypadku wymienionych 73 zawodów deficytowych wystąpił brak dopasowania i znaczna przewaga ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie nad ilością zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu. Zgłoszone przez pracodawców zapotrzebowanie na pracowników nie mogło zostać w pełni zrealizowane. W poniższej tabeli zaprezentowano ranking 25 zawodów deficytowych, które charakteryzowały się deficytem i różnicą pomiędzy zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy, a liczbą osób bezrobotnych, które ze względu na posiadany zawód mogłyby taką pracę podjąć. Zgodnie z zaleceniami metodologicznymi pominięto zawody o maksymalnej wartości deficytu. W I półroczu 2014 roku największy wskaźnik deficytu pomiędzy średniomiesięczną liczbą zgłaszanych ofert pracy a liczbą osób bezrobotnych posiadających adekwatny zawód wystąpił w przypadku zawodów: monter reklam, pozostali spawacze i pokrewni, pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych oraz pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni.

Tabela 16. Ranking 23 zawodów deficytowych w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Monter reklam	1,6667	0,1667	-1,5	10
2	Pozostali spawacze i pokrewni	1,5	0,1667	-1,3333	9
3	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	2,8333	0,3333	-2,5	8,5
4	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	4,1667	0,5	-3,6667	8,3333
5	Woźny	1	0,1667	-0,8333	6
6	Animator kultury*	0,6667	0,1667	-0,5	4
7	Konserwator budynków	0,6667	0,1667	-0,5	4
8	Pracownik socjalny	0,5	0,1667	-0,3333	3
9	Asystent nauczyciela przedszkola	0,5	0,1667	-0,3333	3
10	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,5	0,1667	-0,3333	3
11	Technik farmaceutyczny*	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
12	Sekretarka	1,6667	0,6667	-1	2,5
13	Robotnik gospodarczy	29,5	13,8333	-15,6667	2,1325
14	Opiekunka środowiskowa*	0,3333	0,1667	-0,1667	2
15	Florysta*	0,3333	0,1667	-0,1667	2
16	Pracownik do spraw ubezpieczeń	0,3333	0,1667	-0,1667	2
17	Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	0,3333	0,1667	-0,1667	2
18	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0,6667	0,3333	-0,3333	2
19	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	1,1667	0,6667	-0,5	1,75
20	Monter konstrukcji budowlanych*	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
21	Kamieniarz*	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
22	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
23	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
24	Opiekun w domu pomocy społecznej*	1,6667	1,1667	-0,5	1,4286
25	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,8333	0,6667	-0,1667	1,25

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

W I półroczu 2014 roku maksymalny wskaźnik deficytu, wystąpił w przypadku 48 zawodów. W przypadku tych ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wystąpił całkowity brak adekwatności. W poniższej tabeli przedstawiony został ranking 10 zawodów o najwyższym, maksymalnym wskaźniku deficytu – dla przedstawicieli tych

zawodów wpłynęła największa liczba ofert pracy. Wśród zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu największym zainteresowaniem pracodawców cieszyły się takie zawody jak: robotnik rozbiórki budowli, pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, pomocnik biblioteczny, wizażystka / stylistka, pozostali opiekunowie dziecięcy, tapicer meblowy, sortowacz surowców wtórnych czy też intendent.

Tabela 17. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Robotnik rozbiórki budowli	0,6667	0	-0,6667	MAX
2	Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,6667	0	-0,6667	MAX
3	Pomocnik biblioteczny	0,5	0	-0,5	MAX
4	Wizażystka / stylistka	0,5	0	-0,5	MAX
5	Pozostali opiekunowie dziecięcy	0,5	0	-0,5	MAX
6	Tapicer meblowy	0,5	0	-0,5	MAX
7	Sortowacz surowców wtórnych	0,5	0	-0,5	MAX
8	Pozostali dyrektorzy generalni i wykonawczy	0,3333	0	-0,3333	MAX
9	Pozostali pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,3333	0	-0,3333	MAX
10	Intendent	0,3333	0	-0,3333	MAX

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Deficyt zawodowy w przypadku rejestrowanego bezrobocia wśród mieszkańców powiatu częstochowskiego w I półroczu 2014 roku zaprezentowano również z punktu widzenia przynależności osób bezrobotnych do określonych dużych grup zawodowych. W analizowanym okresie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowano takie duże grupy zawodowe o wysokim wskaźniku intensywności deficytu jak: robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni oraz pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki. Maksymalny wskaźnik intensywności deficytu w I połowie 2014 roku wystąpił w przypadku 12 elementarnych grup zawodowych.

Tabela 18. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Farmaceuci	MAX
2	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	MAX
3	Pomocnicy biblioteczni	MAX

4	Operatorzy wprowadzania danych	MAX
5	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	MAX
6	Pracownicy zakładów pogrzebowych	MAX
7	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	MAX
8	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	MAX
9	Audiofonolodzy i logopedzi	MAX
10	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	MAX
11	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	MAX
12	Sortowacze odpadów	MAX

Zawody nadwyżkowe w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku

Zawód nadwyżkowy to taki zawód, w przypadku którego wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) jest mniejszy od 0,9 ($W < 0,9$). Wskaźnik nadwyżki występuje wtedy, gdy liczba ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie jest mniejsza niż liczba rejestrujących się bezrobotnych w danym zawodzie. W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie odnotowano 568 (w tym 462 zawody o maksymalnym wskaźniku nadwyżki) zawodów charakteryzujące się przewagą liczby osób bezrobotnych w danych zawodach w stosunku do liczby ofert pracy, które zostały pozyskane w I półroczu 2014 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie. W tabeli zaprezentowano ranking 30 zawodów nadwyżkowych, które charakteryzowały się największą nadwyżką pomiędzy liczbą osób bezrobotnych z powiatu częstochowskiego zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie a zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy – ofertami pracy skierowanymi przez pracodawców. W tabeli pominięto zawody o maksymalnym wskaźniku deficytu. Szczególnie niekorzystna wydaje się być sytuacja osób bezrobotnych w zawodach: sprzedawca, ślusarz, robotnik budowlany, murarz, pakowacz, szwaczka, kierowca samochodu ciężarowego. Warto zwrócić uwagę, że znaczna liczba zawodów nadwyżkowych to zawody objęte kształceniem w systemie szkolnym. Popyt na pracę w zawodach nadwyżkowych w powiecie częstochowskim jest wyraźnie ograniczony.

Tabela 19. Ranking 30 zawodów nadwyżkowych w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Sprzedawca*	10,5	40,6667	30,1667	0,2582
2	Ślusarz*	0,3333	18,1667	17,8333	0,0183
3	Robotnik budowlany	1,1667	17,6667	16,5	0,066

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

4	Murarz*	0,6667	12,3333	11,6667	0,0541
5	Pakowacz	0,1667	9,5	9,3333	0,0175
6	Szwaczka	3	12,3333	9,3333	0,2432
7	Kierowca samochodu ciężarowego	2,8333	12	9,1667	0,2361
8	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	0,3333	7,3333	7	0,0455
9	Technik ekonomista*	0,1667	6,5	6,3333	0,0256
10	Fryzjer*	1,1667	7,5	6,3333	0,1556
11	Krawiec*	0,8333	6,8333	6	0,122
12	Przedstawiciel handlowy	0,5	6,3333	5,8333	0,0789
13	Magazynier	2	7,3333	5,3333	0,2727
14	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	2,8333	7,6667	4,8333	0,3696
15	Kucharz*	1,1667	5,5	4,3333	0,2121
16	Pedagog	0,1667	4,3333	4,1667	0,0385
17	Mechanik pojazdów samochodowych*	1	5,1667	4,1667	0,1935
18	Kelner*	0,1667	4	3,8333	0,0417
19	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,1667	4	3,8333	0,0417
20	Tokarz w metalu	0,1667	3,6667	3,5	0,0455
21	Technik budownictwa*	0,1667	3,3333	3,1667	0,05
22	Operator urządzeń do produkcji makaronu	0,5	3,6667	3,1667	0,1364
23	Robotnik drogowy	0,6667	3,8333	3,1667	0,1739
24	Cholewkarz	0,3333	3,1667	2,8333	0,1053
25	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	3,3333	2,8333	0,15
26	Blacharz samochodowy*	0,1667	2,8333	2,6667	0,0588
27	Kasjer handlowy	0,3333	3	2,6667	0,1111
28	Doradca klienta	0,3333	3	2,6667	0,1111
29	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,3333	3	2,6667	0,1111
30	Piekarz*	0,6667	3,1667	2,5	0,2105

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Wśród zawodów nadwyżkowych w I półroczu 2014 roku, wystąpiły także zawody o charakterystyce maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych posiadających określony zawód. W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 roku odnotowano 462 zawody o maksymalnym wskaźniku nadwyżki. W tych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Poniżej przedstawiony został ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki – dla przedstawicieli tych zawodów nie wpłynęła żadna oferta pracy, a jednocześnie w tych zawodach zostało zarejestrowanych najwięcej osób bezrobotnych.

Tabela 20. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Inny zawód lub brak zawodu	0	118,6667	118,6667	0
2	Hydraulik	0	4,1667	4,1667	0
3	Mechanik samochodów osobowych	0	4,1667	4,1667	0
4	Monter konstrukcji stalowych	0	3,5	3,5	0
5	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0	3,1667	3,1667	0
6	Technik mechanik*	0	3	3	0
7	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0	3	3	0
8	Specjalista administracji publicznej	0	2,8333	2,8333	0
9	Kosmetyczka	0	2,8333	2,8333	0
10	Szewc naprawiacz	0	2,6667	2,6667	0

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

W przypadku dużych grup zawodowych maksymalny wskaźnik nadwyżki w I połowie 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie wystąpił w grupach: leśnicy i rybacy, kierownicy do spraw produkcji i usług, kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, żołnierze szeregowi, sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach oraz specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych. W tych przypadkach nie pojawiła się żadna oferta pracy dla bezrobotnych z powyższych grup zawodowych. Pozostałe duże grupy zawodowe o wysokim wskaźniku zostały zaprezentowane w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 21. Duże grupy zawodowe o maksymalnym i wysokim wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Leśnicy i rybacy	0
2	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0
3	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0
4	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
5	Żołnierze szeregowi	0
6	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
7	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0
8	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0248
9	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0364
10	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0388

Maksymalna nadwyżka w przypadku elementarnych grup zawodowych wystąpiła w I półroczu 2014 roku wśród 193 zawodów.

Tabela 22. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Kartografowie i geodeci	0
2	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0
3	Matematycy, statystycy i pokrewni	0
4	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	0
5	Nauczyciele akademickcy	0
6	Nauczyciele szkół specjalnych	0
7	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
8	Ratownicy medyczni	0
9	Sadownicy	0
10	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0
11	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
12	Lektorzy języków obcych	0
13	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
14	Sekretarze sądowi	0
15	Sekretarze medyczni i pokrewni	0
16	Technicy leśnictwa	0
17	Technicy mechanicy	0
18	Technicy weterynarii	0
19	Technicy chemicy i pokrewni	0
20	Technicy analityki medycznej	0
21	Technicy sieci internetowych	0
22	Technicy rolnictwa i pokrewni	0
23	Technicy technologii żywności	0
24	Technicy medyczni i dentystyczni	0
25	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
26	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0
27	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
28	Agenci ubezpieczeniowi	0
29	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
30	Chemicy	0
31	Biolodzy i pokrewni	0
32	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0
33	Dietetycy i żywieniowcy	0
34	Filolodzy i tłumacze	0
35	Fizycy i astronomowie	0
36	Filozofowie, historycy i politolodzy	0
37	Kierownicy w gastronomii	0
38	Kierownicy w hotelarstwie	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

39	Kierownicy do spraw budownictwa	0
40	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
41	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	0
42	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
43	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
44	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	0
45	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	0
46	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0
47	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	0
48	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	0
49	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
50	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0
51	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
52	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
53	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
54	Listonosze i pokrewni	0
55	Literaci i inni autorzy tekstów	0
56	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
57	Ekonomiści	0
58	Planiści produkcyjni	0
59	Ankieterzy	0
60	Analitycy systemowi	0
61	Analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
62	Inżynierowie elektrycy	0
63	Inżynierowie budownictwa	0
64	Inżynierowie elektronicy	0
65	Instruktorzy nauki jazdy	0
66	Inżynierowie chemicy i pokrewni	0
67	Inżynierowie inżynierii środowiska	0
68	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0
69	Inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
70	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
71	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
72	Fotografowie	0
73	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	0
74	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	0
75	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
76	Pośrednicy handlowi	0
77	Pomocniczy personel medyczny	0
78	Policjanci służby kryminalnej	0
79	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
80	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
81	Rolnicy upraw polowych	0
82	Rolnicy upraw mieszanych	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

83	Żołnierze szeregowi	0
84	Operatorzy centrali telefonicznych	0
85	Operatorzy urządzeń energetycznych	0
86	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	0
87	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0
88	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0
89	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0
90	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0
91	Specjaliści nauk o Ziemi	0
92	Specjaliści do spraw społecznych	0
93	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0
94	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0
95	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0
96	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0
97	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	0
98	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0
99	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0
100	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0
101	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	0
102	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0
103	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	0
104	Architekci	0
105	Artyści plastycy	0
106	Architekci krajobrazu	0
107	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0
108	Kreślarze	0
109	Organizatorzy konferencji i imprez	0
110	Programiści aplikacji	0
111	Pracownicy działów kadr	0
112	Pracownicy usług domowych	0
113	Pracownicy biur informacji	0
114	Pracownicy obsługi placowej	0
115	Pracownicy do spraw transportu	0
116	Projektanci grafiki i multimediiów	0
117	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	0
118	Pracownicy domowej opieki osobistej	0
119	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0
120	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0
121	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0
122	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0
123	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
124	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0
125	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	0
126	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0
127	Strażacy	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

128	Funkcjonariusze służby więziennej	0
129	Muzycy i pokrewni	0
130	Wydawcy posiłków	0
131	Dziennikarze	0
132	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	0
133	Właściciele sklepów	0
134	Maszyniści kolejowi i metra	0
135	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0
136	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
137	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0
138	Zamiatacze i pokrewni	0
139	Ładowacze nieczystości	0
140	Ceramicy i pokrewni	0
141	Mechanicy precyzyjni	0
142	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0
143	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
144	Układacze towarów na półkach	0
145	Formierze odlewniczy i pokrewni	0
146	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0
147	Hodowcy ryb	0
148	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0
149	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	0
150	Monterzy izolacji	0
151	Monterzy sprzętu elektrycznego	0
152	Monterzy sprzętu elektronicznego	0
153	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0
154	Monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0
155	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	0
156	Pomoce domowe i sprzątaczk	0
157	Robotnicy leśni i pokrewni	0
158	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	0
159	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0
160	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0
161	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	0
162	Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt	0
163	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	0
164	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
165	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
166	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
167	Operatorzy maszyn do prania	0
168	Operatorzy maszyn do szycia	0
169	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	0
170	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0
171	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0
172	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
173	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni	0

174	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0
175	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0
176	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0
177	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0
178	Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	0
179	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
180	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0
181	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
182	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	0
183	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	0
184	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0
185	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0
186	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0
187	Czyszciciele pojazdów	0
188	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
189	Szklarze	0
190	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0
191	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0
192	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	0
193	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0

Zawody zrównoważone w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku

Poprzez zawód zrównoważony należy rozumieć zawód, w którym występuje względna równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. Bilans pomiędzy liczbą zgłaszanych ofert pracy w ściśle określonym zawodzie a napływem bezrobotnych osób posiadających dany zawód jest równy lub bliski wartości 0. Stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie mieści się w przedziale od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$). Liczba ofert pracy pozyskanych przez PUP w Częstochowie jest zbliżona do liczby rejestrujących się osób bezrobotnych. Popyt i podaż na dane zawody równoważą się. Równowaga pomiędzy podażą a popytem na lokalnym rynku pracy w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku wystąpiła w przypadku 27 zawodów. Tabela zamieszczona poniżej prezentuje wszystkie zawody o charakterze zrównoważonym pomiędzy podażą a popytem na lokalnym rynku pracy w I półroczu 2014 roku.

Tabela 23. Zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Sprzątaczką biurową	3,3333	3,6667	0,3333	0,9091
2	Stolarz*	5	5,1667	0,1667	0,9677
3	Nauczyciel języka niemieckiego	0,1667	0,1667	0	1
4	Organizator transportu drogowego	0,1667	0,1667	0	1
5	Psycholog	0,1667	0,1667	0	1
6	Higienistka stomatologiczna*	0,1667	0,1667	0	1
7	Asystent dyrektora	0,1667	0,1667	0	1
8	Pozostały średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1667	0,1667	0	1
9	Pracownik kancelaryjny	0,1667	0,1667	0	1
10	Rejestratorka medyczna	0,1667	0,1667	0	1
11	Fakturzystka	0,3333	0,3333	0	1
12	Technik rachunkowości*	0,1667	0,1667	0	1
13	Fryzjer zwierząt (groomer)	0,1667	0,1667	0	1
14	Sprzedawca w branży mięsnej	0,1667	0,1667	0	1
15	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	0,5	0,5	0	1
16	Pomoc apteczna	0,1667	0,1667	0	1
17	Monter ociepleń budynków	0,1667	0,1667	0	1
18	Pozostali malarze i pokrewni	0,1667	0,1667	0	1
19	Lakiernik*	0,1667	0,1667	0	1
20	Monter konstrukcji aluminiowych	0,1667	0,1667	0	1
21	Maszynista maszyn offsetowych	0,1667	0,1667	0	1
22	Stolarz galanterii drzewnej	0,1667	0,1667	0	1
23	Hafciarka	0,1667	0,1667	0	1
24	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji obuwia	0,1667	0,1667	0	1
25	Kierowca ciągnika siodłowego	0,8333	0,8333	0	1
26	Pomoc krawiecka	0,5	0,5	0	1
27	Goniec	0,1667	0,1667	0	1

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

W przypadku dużych grup zawodowych równowaga pomiędzy liczbą ofert pracy a liczbą bezrobotnych osób – mieszkańców powiatu częstochowskiego w I półroczu 2014 roku wystąpiła w przypadku jednej dużej grupy zawodowej: pracownicy opieki osobistej i pokrewni. W I połowie 2014 roku równowaga pomiędzy popytem a podażą wystąpiła w przypadku 8 elementarnych grup zawodowych. Zrównoważone, elementarne grupy zawodowe w I połowie 2014 roku w powiecie częstochowskim prezentuje poniższa tabela.

Tabela 24. Elementarne zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,8824
2	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	1
3	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1
4	Psycholodzy i pokrewni	1
5	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1
6	Monterzy linii elektrycznych	1
7	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1
8	Pomoce kuchenne	1,1818

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Według danych w I połowie 2014 roku występowało 25 zawodów elementarnych, które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie częstochowskim. Osoby bezrobotne posiadające zawód zaliczany do wskazanych w tabeli grup zawodowych mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem. Wykaz wszystkich zawodów, które powodować mogą długotrwałe bezrobocie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w I połowie 2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Ratownicy medyczni	1
Sadownicy	1
Lektorzy języków obcych	1
Kierownicy w gastronomii	1
Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	1
Literaci i inni autorzy tekstów	1
Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	1
Analitycy systemowi	1
Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	1
Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	1
Kreślarze	1
Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Funkcjonariusze służby więziennej	1
Ładowacze nieczystości	1
Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Monterzy izolacji	1
Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1
Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	1
Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	1
Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	1
Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	1
Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	1
Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	1

Inaczej prezentuje się sytuacja w przypadku zawodów elementarnych, które zostały wymienione w poniższej tabeli. Według danych osoby te w najmniejszym stopniu są zagrożone długotrwałym bezrobociem. Wysokość wskaźnika w tych przypadkach wynosiła 0.

Tabela 26. Zawody nie zagrożone długotrwałym bezrobociem w I połowie 2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Farmaceuci	0
Kartografowie i geodeci	0
Matematycy, statystycy i pokrewni	0
Nauczyciele akademicki	0
Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0
Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0
Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
Sekretarze sądowi	0
Sekretarze medyczni i pokrewni	0
Technicy weterynarii	0
Technicy analityki medycznej	0
Technicy sieci internetowych	0
Chemicy	0
Biolodzy i pokrewni	0
Fizjoterapeuci	0
Fizycy i astronomowie	0
Kierownicy w hotelarstwie	0
Kierownicy do spraw finansowych	0
Kierownicy sprzedaży w marketach	0
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	0
Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	0
Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0
Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	0
Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0
Planiści produkcyjni	0
Ankieterzy	0
Instruktorzy nauki jazdy	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Inżynierowie chemicy i pokrewni	0
Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0
Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	0
Pośrednicy handlowi	0
Pomocnicy biblioteczni	0
Pomocniczy personel medyczny	0
Policjanci służby kryminalnej	0
Żołnierze szeregowi	0
Operatorzy wprowadzania danych	0
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0
Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0
Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0
Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0
Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0
Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	0
Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	0
Architekci	0
Architekci krajobrazu	0
Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0
Organizatorzy konferencji i imprez	0
Pracownicy usług domowych	0
Pracownicy obsługi płacowej	0
Pracownicy zakładów pogrzebowych	0
Projektanci grafiki i multimedii	0
Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0
Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0
Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
Strażacy	0
Audiofonolodzy i logopedzi	0
Dziennikarze	0
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	0
Maszyniści kolejowi i metra	0
Mechanicy precyzyjni	0
Układacze towarów na półkach	0
Hodowcy ryb	0
Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	0
Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0
Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0
Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0
Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń	0

znakujących	
Czyszciele pojazdów	0
Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0
Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
Czyszciele pojazdów	0
Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0

Szansa uzyskania oferty w zawodzie w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.

Poniżej przedstawiony został ranking zawodów według szansy na podjęcie zatrudnienia według kodów czterocyfrowych. Spośród 330 kategorii, żadnej szansy na znalezienie pracy nie mieli poszukujący jej w aż 190 grupach zawodowych. Powodem tej sytuacji może być występowanie pewnych specyficznych grup zawodowych, na które zapotrzebowanie pojawia się sporadycznie lub jest ograniczone względami przewidywanych i preferowanych kierunków rozwoju społeczno – gospodarczego. Pełne zabezpieczenie potrzeb osób poszukujących pracy oznaczające pojawienie się chociaż jednej oferty dla każdego bezrobotnego wystąpiło w przypadku 3 zawodów: nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych, pomocnicy biblioteczni oraz robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt (wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy MAX). Poniżej przedstawiono zawody według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i zatrudnienia w danym zawodzie. W zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiono te z zawodów, które dają osobom bezrobotnym największe szanse na znalezienie zatrudnienia za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie. Dużą szansę uzyskania pracy w zawodzie mają osoby bezrobotne, które posiadają zawody przedstawione poniżej.

Tabela 27. Wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	MAX
Pomocnicy biblioteczni	MAX
Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	MAX
Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	0,641
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,5555
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3889
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,3518
Opiekunowie dziecięcy	0,2666
Kierownicy do spraw finansowych	0,2222
Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,2222
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,2222

5. WNIOSKI

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie częstochowskim w sposób syntetyczny prezentuje najważniejsze zjawiska, które występowały na lokalnym rynku pracy w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku oraz według danych i stanu na koniec czerwca 2014 roku. W trakcie analiz zaprezentowano zagadnienia o charakterze ogólnym, które dotyczyły notowanego i rejestrowanego bezrobocia wśród wyróżnionych kategorii społeczno – demograficznych mieszkańców powiatu częstochowskiego. W raporcie koncentrowano się także na ukazaniu bardziej złożonych relacji i zależności pomiędzy posiadanym przez osoby bezrobotne zawodem a długością pozostawania bez pracy, czy też szansą znalezienia pracy w zawodzie. Finalnym punktem raportu była prezentacja rankingu zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych. Ranking ukazuje dwie najważniejsze tendencje: faktyczne zapotrzebowanie pracodawców oraz zawody nieadekwatne do wymagań rynku pracy.

Według dostępnych danych statystycznych należy zauważyć, że w I połowie 2014 roku na lokalnym rynku pracy w powiecie częstochowskim wystąpiły pewne symptomy zmiany negatywnych tendencji związanych z bezrobociem rejestrowanym. Wzrostowa tendencja liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w ostatnich sześciu latach została zatrzymana. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiła 8 633. W porównaniu do danych z 30.06.2013 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 376 osób, co stanowi spadek liczby bezrobotnych na poziomie 4,2% w skali roku.

Na dzień 30 czerwca 2014 roku stopa bezrobocia w powiecie częstochowskim wyniosła 19,5%. Stopa bezrobocia w powiecie częstochowskim na koniec czerwca 2014 roku była wyższa o 9,3% niż w województwie śląskim i o 7,5% wyższa niż w całym kraju. Bezrobocie w powiecie częstochowskim jest silnie zróżnicowane terytorialnie z uwzględnieniem wielkości bezrobocia. Największą liczbę osób bezrobotnych stanowią osoby mieszkające na terenie miasta i gminy Koniecpol i Blachownia a także mieszkańcy gmin Kłomnice oraz Poczesna.

Według danych pochodzących z końca czerwca 2014 roku z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 8 633, w tym 4 033 kobiet – 46,7% oraz 4 600 mężczyzn – 53,3%.

W strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych ponownie odnotowano wysoką liczbę i wysoki odsetek osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Częstochowie przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. W analizowanym okresie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 3 400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, co stanowiło aż 33,9% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy nieznacznie przeważali mężczyźni – 1 773 osób, co stanowiło 52,1% ogółu osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy.

Największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu lub posiadających inny zawód. Liczba osób bezrobotnych bez zawodu lub posiadających inny zawód wyniosła 1 197. Osoby bez zawodu lub posiadające inny zawód generowały ponownie największy odsetek ogólnej liczby osób bezrobotnych – 13,7%. Kolejne zawody, które generowały znaczną ilość osób bezrobotnych na koniec I półrocza 2014 roku to: sprzedawca – 604 osoby bezrobotne, ślusarz – 236, robotnik budowlany – 230, murarz – 193, robotnik gospodarczy – 168, szwaczka – 168, krawiec – 148, pakowacz – 122 oraz technik ekonomista – 117 osób bezrobotnych.

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowili bezrobotni w zawodzie sprzedawcy – 294 osoby. Odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy posiadających zawód sprzedawcy wśród wszystkich osób bezrobotnych w zawodzie sprzedawcy wynosił aż 48,7%. Znaczną liczbę osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowią osoby posiadające inny zawód lub bez zawodu – 126. Powyżej 100 osób bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP w Częstochowie przez okres ponad 12 miesięcy odnotowano także w zawodach: ślusarz – 115 osób, murarz – 110 osób oraz robotnik budowlany - 100.

W ciągu I półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowano 4 244 bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego, w tym 1 896 kobiet (44,7%) oraz 2 348 mężczyzn (55,3%).

Największy odsetek osób rejestrujących się w PUP w Częstochowie w I połowie w 2014 roku stanowili bezrobotni mieszkańcy powiatu częstochowskiego posiadający inny zawód lub nie posiadający zawodu. W całym I półroczu 2014 roku zarejestrowano 712 osób bez zawodu. Procentowy udział osób bez zawodu w strukturze napływu wynosił – 16,8%. Znaczna liczba rejestracji wystąpiła w przypadku kategorii zawodowej sprzedawca – 244 osób, co stanowi 5,7% wszystkich rejestrujących się osób bezrobotnych z punktu widzenia posiadanego zawodu. Kolejne grupy zawodowe reprezentowane przez osoby rejestrujące się w I połowie 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie to: ślusarz - 109, robotnik budowlany – 106 oraz robotnik gospodarczy – 83.

W I połowie 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie pozyskał od pracodawców 867 ofert pracy skierowanych do osób bezrobotnych. Dokonując analizy porównawczej liczby ofert pracy przesłanych przez pracodawców, w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 roku wynika, iż liczba ofert pracy przesyłanych przez pracodawców zmniejszyła się o 21 ofert pracy.

W I połowie 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wpłynęła największa liczba ofert pracy w zawodzie robotnik gospodarczy - 177 propozycji pracy w tym zawodzie, co stanowiło 20,4% wszystkich zgłoszonych propozycji zatrudnienia. Ponad 30 ofert dotyczyło pracy w zawodach: sprzedawca – 63, technik prac biurowych – 30 oraz stolarz - 30 propozycji zatrudnienia.

Szczegółowe analizy lokalnego rynku pracy w powiecie częstochowskim wskazują, że zawody, które charakteryzują się największym wskaźnikiem deficytu i zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy wyrażonego liczbą przesłanych ofert pracy to między innymi: monter reklam, pozostali spawacze i pokrewni, pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych oraz pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni

Wśród zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu największym zainteresowaniem pracodawców cieszyły się między innymi takie zawody jak: robotnik rozbiórki budowli, pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, pomocnik biblioteczny, wizażystka / stylistka, pozostali opiekunowie dziecięcy, tapicer meblowy, sortowacz surowców wtórnych czy też intendent. Większość z wymienionych deficytowych zawodów to

zawody, w których można zdobyć uprawnienia za pośrednictwem szkoleń i kursów, które organizowane są przez urzędy pracy. Za pomocą instrumentu aktywizacji zawodowej jakimi są odpowiednie szkolenia można zapewnić lokalnemu rynkowi pracy odpowiednio wyszkolonych pracowników w zawodach deficytowych. W związku z powyższym należy podjąć aktywne działania w zakresie organizacji szkoleń indywidualnych w kierunkach zawodów deficytowych, których kwalifikacje można uzyskać w ramach szkoleń i kursów realizowanych przez PUP w Częstochowie.

Wśród zawodów nadwyżkowych w powiecie częstochowskim, szczególnie niekorzystna wydaje się być sytuacja osób bezrobotnych w zawodach: sprzedawca, ślusarz, robotnik budowlany, murarz, pakowacz, szwaczka, kierowca samochodu ciężarowego, czyli zawodów, na które brakuje zapotrzebowania wśród pracodawców. Warto zwrócić uwagę, że znaczna liczba zawodów nadwyżkowych to zawody objęte kształceniem w systemie szkolnym. Konieczne jest więc podjęcie działań mających na celu weryfikację systemu kształcenia w tych kierunkach.

Wśród analizowanych zawodów o wysokim wskaźniku nadwyżki wystąpiły także zawody o specyfice maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych. Osoby bezrobotne, które posiadają taki zawód nie miały szansy na znalezienie zatrudnienia za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie. W powyższych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Największe problemy z zatrudnieniem – brak ofert pracy wystąpił w zawodach: hydraulik, mechanik samochodów osobowych, monter konstrukcji stalowych, pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani, technik mechanik, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, specjalista administracji publicznej, kosmetyczka oraz szewc naprawiacz.

Tytułem uzupełnienia trzeba zwrócić uwagę, że do celów statystycznych wykorzystywany jest tylko jeden zawód bezrobotnego (wyuczony bądź ostatni wykonywany) a bezrobotny często posiada ich kilka, więc wskazane w raporcie zawody deficytowe i nadwyżkowe nie są w pełni precyzyjne.

Spis tabel

Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.	6
Tabela 2. Osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy według zawodów w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.	9
Tabela 3. Osoby bezrobotne według grup zawodowych w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.	12
Tabela 4. Osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy według grup zawodowych w powiecie częstochowskim na dzień 30.06.2014 r.	13
Tabela 5. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku	14
Tabela 6. Struktura bezrobocia rejestrowanego według sekcji PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku	15
Tabela 7. Struktura napływu bezrobotnych w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.	17
Tabela 8. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.	18
Tabela 9. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.	19
Tabela 10. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku.	19
Tabela 11. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.	21
Tabela 12. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.	21
Tabela 13. Oferty pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku. ...	22
Tabela 14. Struktura ofert pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku.	23
Tabela 15. Bezrobotni i oferty pracy według sekcji PKD w powiecie częstochowskim w I połowie 2014 roku.	24
Tabela 16. Ranking 23 zawodów deficytowych w I połowie 2014 r.	26
Tabela 17. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.	27
Tabela 18. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r. ..	27
Tabela 19. Ranking 30 zawodów nadwyżkowych w I połowie 2014 r.	28
Tabela 20. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.	30
Tabela 21. Duże grupy zawodowe o maksymalnym i wysokim wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.	30
Tabela 22. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r. ..	31
Tabela 23. Zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.	36
Tabela 24. Elementarne zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.	37
Tabela 25. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w I połowie 2014 r.	37
Tabela 26. Zawody nie zagrożone długotrwałym bezrobociem w I połowie 2014 r.	38
Tabela 27. Wskaźnik szansy uzyskania oferty.	40